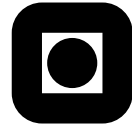

Oppgave 1

- a) `sx <- sd(x)`
`sy <- sd(y)`
`nx <- length(x)`
`ny <- length(y)`
`interval <- c(sx^2/(sy^2*qt(.975, df1=nx-1, df2=ny-1)), sx^2/(sy^2*qt(.025, df1=nx-1, df2=ny-1)))`
`interval`
- b) `sqrt(interval)`

Oppgave 2

- a) Vektoren X_{AA}, X_{Aa}, X_{aa} er multinomisk fordelt med parametere $n = 100$ og multinomiske sannsynligheter P_{AA}, P_{Aa}, P_{aa} lik frekvensen av genotypene i populasjonen utvalget er trukket fra.

```
dmultinom(c(24,54,24),size=100,prob=c(.25,.5,.25))
```

- b) Vi får $\hat{p}_A = (2 \cdot 22 + 54)/(2 \cdot 100) = 0.49$, som gir $\hat{P}_{AA} = \hat{p}_A^2 = 0.49^2 = 0.2401$, $\hat{P}_{Aa} = 2\hat{p}_A(1 - \hat{p}_A) = 0.4998$ and $\hat{P}_{aa} = 0.2601$.

- c) Vi har en situasjon hvor $k = 3$ multinomiske sannsynligheter er funksjoner av $s = 1$ parameter som her er estimert ved sannsynlighetsmaksimering. D er da tilnærmet kjikvadrat fordelt med $k - 1 - s = 1$ frihetsgrad.

Dersom de observerte antallene av hver genotype X_{AA}, X_{Aa}, X_{aa} avviker mye fra forventet estimert antall under Hardy-Weinberg likevekt (H_0) vil D ta en stor verdi. For signifikansnivå α forkaster vi derfor H_0 dersom $D > \chi_\alpha^2 = 3.84$ (tabell). Gitt observert verdi $D = 0.64$ beholder vi dermed H_0 .

Testens p-verdi kan beregnes med uttrykket

```
pchisq(0.64, df=1, lower.tail=FALSE)
```

- d) Estimater av genotypfrekvensen $\hat{P}_{aa}$ er funksjonen $\hat{P}_{aa} = f(\hat{p}_A) = (1 - \hat{p}_A)^2$ av estimatet av allelfrekvensen A . Bruker vi delta-metoden finner vi at

$$\text{Var}(\hat{P}_{aa}) = \left(\frac{df}{dp_A} \right)^2 \text{Var}(\hat{p}_A) = (-2(1 - \hat{p}_A))^2 \text{Var}(\hat{p}_A) = 4(1 - \hat{p}_A)^2 \text{Var}(\hat{p}_A). \quad (1)$$

Et estimat av $SE(\hat{P}_{aa})$ blir dermed $\sqrt{4 \cdot 0.51^2 \cdot 0.035^2} = 0.0357$.

- e) Lar vi $i = 1, 2, 3$ betegne genotypene aa, aA og AA er modellen at

$$Y = \mu + \alpha_i + e$$

hvor residualledet $e \sim N(0, \sigma^2)$ og uavhengig mellom ulike observasjoner. Parameterestimaterne er $\hat{\mu} = 170.95$, $\hat{\alpha}_2 = -22.97$, $\hat{\alpha}_3 = -19.18$ og $\hat{\sigma} = 11.97$ (effekten α_1 av å tilhøre kategori $i = 1$ er satt lik 0 for å gjøre modellen identifiserbar).

Forventet hemoglobinnivå for de tre genotypene blir

aa	$170.95 + 0 = 170.95$
Aa	$170.95 + (-22.77) = 148.18$
AA	$170.95 + (-19.18) = 151.77$

Null- og alternativ hypotese i linjene merket (i) og (ii) er henholdsvis $H_0 : \alpha_2 = 0$ vs $H_1 : \alpha_2 \neq 0$ og $H_0 : \alpha_3 = 0$ vs $H_1 : \alpha_3 \neq 0$, altså om det er noen forskjell mellom genotype *Aa* og kontrollgruppen *aa* (i) og mellom *AA* og *aa* (ii).

- f) Modellenen **recessive** (som er spiller rollen som H_0 er nøstet i **fullmodel** (her H_1) fordi denne framkommer som spesialtilfelle vi får ved å sette $\alpha_2 = \alpha_3$. F-testen av H_0 vs H_1 utført ved hjelp `anova(recessive, fullmodel, test=F)` indikerer at H_0 (ingen forskjell mellom hemoglobinnivå for genotypene *Aa* og *AA*) ikke kan forkastes til fordel for H_1 og vi beholder derfor modellen **recessive** som modell.

- g) Modellen er her at

$$Y = \mu + \beta \text{dosage} + e.$$

Igjen gjelder de samme antakelsene for residualledet e som i punkt e).

Denne modellen er også nøstet i **fullmodel** siden modellen framkommer som spesialtilfellet $\alpha_2 = \beta \cdot 1$ og $\alpha_3 = \beta \cdot 2$ men den er ikke noe spesialtilfelle av modellen **recessive** (siden sammenhengen mellom dosage og responsvariabelen ikke er lineær under dette modellalternativet).

F-testen indikerer at **linear** kan forkastes til fordel for **fullmodel** men siden denne ikke passer bedre til datene enn den enklere modellen **recessive** velger vi **recessive** som endelig valgt modell.

Dette stemmer bra med gjennomsnittsverdiene innen hver av de tre kategoriene i vedlagt figur.

- h) Under valgt modell finner vi ved bruk av tabell at

$$P(Y > 170|aa) = P\left(Z > \frac{170 - (170.75 + 0)}{11.28}\right) = P(Z > -0.0664) = 1 - P(Z \leq -0.0664) = 0.52$$

$$P(Y > 170|Aa) = P\left(Z > \frac{170 - (170.75 + (-19.19))}{11.28}\right) = \dots = 0.051$$

$$P(Y > 170|AA) = P(Y > 170|Aa) = 0.051$$

Anvender vi så Bayes teorem får vi

$$\begin{aligned} P(aa|Y > 170) &= \frac{P(Y > 170|aa)P(aa)}{P(Y > 170|aa)P(aa) + P(Y > 170|Aa)P(Aa) + P(Y > 170|AA)P(AA)} \\ &= \frac{0.52 \cdot 0.2601}{0.52 \cdot 0.2601 + 0.051 \cdot 0.4998 + 0.051 \cdot 0.2401} \\ &= 0.781 \end{aligned}$$